

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus

Teie: 3.07.2026 nr 7-2/405-2

Meie: 21.07.2026 nr 13-3/26-1127

Arvamuse andmine Lavassaare tuulepargi detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise algatamisele (ala P7)

Esitasite 03.07.2026 kirjaga nr 7-2/405-2 Eesti Geoloogiateenistusele (EGT) arvamuse avaldamiseks Lavassaare tuulepargi detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise alal P7 algatamise eelnõu (edaspidi planeering). Planeeringu ala asub Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vallas Pitsalu külas asuvatel katastriüksustel Lavassaare turbatootmisala (tunnus 18801:003:0164, sihtotstarve turbatööstusmaa 100%), Siimu (tunnus 18801:003:0003, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Aadu-Ansu (tunnus 18801:003:0103, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Audru metskond 60 (tunnus 18801:003:0170, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Annuse (tunnus 18801:003:0136, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Audru metskond 58 (tunnus 18801:003:0172, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Audru metskond 56 (tunnus 18801:003:0167, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Audru metskond 57 (tunnus 18801:003:0169, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Audru metskond 55 (tunnus 18801:003:0166, sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Detailplaneeringu algatamist taotletakse Pärnu maakonna planeeringu „Tuuleenergeetika teemaplaneering“ kehtestatud elektrituulikute arendusala P7 ulatuses. Detailplaneerimise koostamise vajadus tuleneb planeerimisest (edaspidi PlanS) § 125 lõikest 2. Planeeringuala suurus on orienteeruvalt 1228 hektarit. EGT, tutvunud planeeringu algatamise eelnõuga, märgib järgmist.

PlanS § 127 lõike 1 kohaselt koostatakse detailplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi detailplaneering käsitleb. PlanS § 133 lõike 1 kohaselt esitatakse detailplaneering kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 127 lõikes 1 nimetatud asutustele.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 alusel kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse maakonnaplaneering, üldplaneering, detailplaneering ja riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneering PlanS-s sätestatud korras Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutusega, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus kooskõlastada planeeringuid, kui planeeritav maa-ala asub maavarade registris oleval maardlal või selle osal.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel Kliimaministeerium või kliimaministri volitusel Kliimaministeeriumi valitsemisala riigiasutus, kelle ülesanne on geoloogiline kaardistamine ning geoloogilise teabe säilitamine ja kättesaadavuse tagamine, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;

2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või

3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Juhul, kui taastuenergia ehitise ehitamine halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, võib MaaPS § 14 lõike 2¹ kohaselt Kliimaministeerium või kliimaministri volitusel riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus lubada taastuenergia ehitise ehitamist: turbamaardla alal, mis ei ole kantud kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja ja mille kohta ei ole kehtivat kaevandamisluba ega geoloogilise uuringu luba ning ei ole esitatud kaevandamisloa ega geoloogilise uuringu loa taotlust.

Planeeritav ala kattub osaliselt Lavassaare turbamaardla (registrikaart nr 197) vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru plokkidega 10, 11, 57 ja 80, hästilagunenud turba aktiivse reservvaru plokiga 34, hästilagunenud turba aktiivse tarbevaru plokkidega 3 - 5, 56, 72, 73, 75 - 79 ja 81 ning täielikult hästilagunenud turba aktiivse tarbevaru plokiga 74. Lisaks kattub planeeritav ala osaliselt taotletava Lavassaare ja Elbu turbatootmisala mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga (loa taotleja aktsiaselts Tootsi Turvas), kehtiva Lavassaare ja Elbu turbatootmisala mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga (kaevandamisloa nr KMIN-070, loa omaja aktsiaselts Tootsi Turvas, loa kehtivus 12.06.2005 - 09.08.2049), Lavassaare II turbatootmisala mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga (kaevandamisloa nr KMIN-125, loa omaja aktsiaselts Tootsi Turvas, loa kehtivus 03.06.2014 - 03.06.2044) ning täielikult kehtiva üldgeoloogilise uurimistöö „Rapla- ja Pärnumaa maavarade teemaplaneeringu alusandmestiku täpsustamise uuringuruum“ alaga (uuringuloa nr YGUL/522251, loa omaja Eesti Geoloogiateenistus, loa kehtivus 14.08.2024 - 14.08.2027).

Lavassaare turbamaardla on kantud määruse nr 87 „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekiri“ lisadesse 2 ja 3.

Kehtivate ning taotletavate mäeeraldiste ja nende teenindusmaade aladel tuulikupargi rajamiseks on vaja saada nõusolek kaevandamisloa omajalt/taotlejalt. Nõusoleku saamisel palume see lisada planeeringu dokumentide hulka.

Eelnevast lähtuvalt on Eesti Geoloogiateenistuses seisukohal, et Lavassaare turbamaardla alale elektrituulikute arendusala P7 ulatuses on taastuenergia ehitiste ehitamist võimalik kaaluda MaaPS § 14 sätestatu täitmise järgselt. Lavassaare turbamaardla alale on võimalik tuulepargi ehitisi rajada vaid peale kaevandamislubade kehtivusaja lõppu ning maavara ammendumist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme

Maavarade registri osakonna juhataja

Janno Kuusik

Maavarade registri osakonna spetsialist

5866 8676 Janno.Kuusik@egt.ee